

Sygn. akt IV U 119/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2019 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Jerzy Zalasieński
Protokolant	sekr. sądowy Monika Świątek

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 września 2019 r. w S.

odwołania H. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 31 stycznia 2019 r. Nr (...) -SER- (...)

w sprawie H. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do odsetek

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala H. D. prawo do odsetek od niewypłaconych świadczeń od dnia 01 marca 2014 roku do dnia zapłaty.

Sygn. akt IVU 119/19

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia z dnia 31 stycznia 2019r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił H. D. wypłaty odsetek od niewypłaconego w terminie dodatku kombatanckiego oraz ryczałtu energetycznego wraz z dodatkiem kompensacyjnym. W uzasadnieniu decyzji ZUS podniósł, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych Inspektorat w G. decyzją z 24 stycznia 2019r. wypłacił należne świadczenie w dniu 30 stycznia 2019r. z zachowaniem terminu ustawowego.

Od decyzji tej odwołanie złożyła ubezpieczona H. D. wnosząc o jej zmianę i ustalenie prawa do ustawowych odsetek za zwłokę w wypłacie świadczenia w wysokości dodatku kombatanckiego, ryczałtu energetycznego i dodatku kompensacyjnego od dnia 1 marca 2014r. W uzasadnieniu odwołania podniosła, że organ rentowy ponosi winę za pozbawienie jej prawa do wymienionych świadczeń należnych jej na mocy art. 20¹ ustawy o kombatanach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego, co skutkowało koniecznością odwołania się do sądu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. Uzasadniając swoje stanowisko podniósł, że zgodnie z art. 118 ust.1 i 1a ustawy o emeryturach i rentach z FUS termin do wypłaty świadczenia upłynął trzydziestego

dnia od wpływu do organu rentowego wyroku Sądu Apelacyjnego w Lublinie przyznającego ubezpieczonej wymienione świadczenia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczona H. D. złożyła w dniu 20.12.2017r. wniosek do ZUS o wypłatę odsetek ustawowych za okres zwłoki w wypłacie świadczenia w wysokości dodatku kombatanckiego, ryczałtu energetycznego i dodatku kompensacyjnego. Z materiału dowodowego zebranego w sprawie wynika, że H. D. pobierała rentę z tytułu niezdolności do pracy wraz z dodatkiem kombatanckim do dnia 01.03.2014r. Decyzją z dnia 14.04.2014r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do renty na dalszy okres z powodu ustąpienia niezdolności do pracy, co spowodowało również utratę dodatku kombatanckiego. Wyrokiem z dnia 20.12.2017r. Sąd Okręgowy ustalił H. D. prawo do świadczenia w wysokości dodatku kombatanckiego, ryczałtu energetycznego i dodatku kompensacyjnego od dnia 1 marca 2019r. Wyrokiem z dnia 29.11.2018r. Sąd Apelacyjny w Lublinie oddalił apelację organu rentowego. Wyrok Sądu Apelacyjnego wpłynął do organu rentowego w dniu 14.01.2019r. a w dniu 24.01.2019r. została wydana decyzja przyznająca wnioskodawczyni opisane wyżej świadczenia.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Odwołanie jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 85 ust.1 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. Nr 137, poz. 887 ze zm.) jeżeli Zakład - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności. Zobowiązanie Oddziału ZUS-u do zapłaty H. D. odsetek wymaga zatem ustalenia czy zostały naruszone ustawowe terminy oraz czy opóźnienie w wypłacie świadczenia jest następstwem okoliczności za które odpowiada organ rentowy. Sąd Okręgowy podziela argumentację skarżącego, że termin przewidziany w art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. Nr 162, poz.1118 ze zm.) nie ma w niniejszej sprawie zastosowania. Warto przywołać w tym miejscu wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 11.09.2007r. sygn. Akt P 11/07 w którym Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 118 ust. 1a ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, Nr 64, poz. 593, Nr 99, poz. 1001, Nr 120, poz. 1252, Nr 121, poz. 1264, Nr 144, poz. 1530, Nr 191, poz. 1954, Nr 210, poz. 2135 i Nr 236, poz. 2355, z 2005 r. Nr 167, poz. 1397 i Nr 169, poz. 1412 i 1421, z 2006 r. Nr 104, poz. 708 i 711 i Nr 208, poz. 1534 oraz z 2007 r. Nr 17, poz. 95 i Nr 82, poz. 558), rozumiany w ten sposób, że za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uznaje się dzień wpływu prawomocnego orzeczenia tylko w sytuacji, gdy za nieustalenie tych okoliczności nie ponosi odpowiedzialności organ rentowy, jest zgodny z art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz nie jest niezgodny z art. 45 ust. 1 Konstytucji. W uzasadnieniu tego orzeczenia Trybunał wskazał, iż po rozstrzygnięciu Trybunału termin ten powinien być liczony od dnia doręczenia wyroku sądu tylko wtedy, gdy ustalenie prawa do świadczenia dopiero w postępowaniu sądowym nie było następstwem okoliczności, za które ponosi odpowiedzialność organ rentowy. W przeciwnym wypadku, gdy opóźnienie w ustaleniu prawa do świadczenia było spowodowane okolicznościami, za które odpowiada organ rentowy (np. błędna interpretacja przepisów, zaniechanie podjęcia określonych działań z urzędu, błędne orzeczenie lekarza orzecznika ZUS lub komisji lekarskiej ZUS w sprawie niezdolności do pracy), termin ten będzie liczony od dnia, w którym organ rentowy, gdyby działał prawidłowo, powinien był ustalić prawo do świadczenia.

Jak wynika z uzasadnienia Sądu Okręgowego w Siedlcach w sprawie IVU 381/17 w pełni zaaprobowanym przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w sprawie IIIAUa 139/18 organ rentowy dokonał nieprawidłowej wykładni przepisów art.20¹ ust.1 2 i 2a ustawy z dnia 24.01.1991r. o kombatanckich oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego (Dz.U. 2016, poz. 1255). Ubezpieczona H. D. złożyła wniosek o przyznanie dodatku

kombatanckiego, ryczałtu energetycznego i dodatku kompensacyjnego dnia 10 lipca 2013 r. i powyższe świadczenia zostały wymienionej przyznane decyzją z dnia 12 sierpnia 2013 r. i były jej wypłacane wraz z rentą z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z przebywaniem w miejscach odosobnienia. Organ rentowy po 28 lutego 2014 r. nie wydał formalnej decyzji wstrzymującej ubezpieczonej wypłatę tych świadczeń oraz nie pouczył ubezpieczonej, jeżeli uważał że zachodzi potrzeba złożenia ponownego wniosku o wypłatę dodatku kombatanckiego, ryczałtu energetycznego i dodatku kompensacyjnego, że musi złożyć kolejny wniosek w tym przedmiocie jak to uczynił w przypadku świadczenia rentowego . W ocenie Sądu nie zachodziła potrzeba występowania przez ubezpieczonej z kolejnym wnioskiem wszczynającym postępowanie w przedmiocie przyznania dodatku kombatanckiego, ryczałtu energetycznego i dodatku kompensacyjnego, powyższe świadczenia powinny być nadal wypłacane ubezpieczonej po 28.02.2014 r., gdyż zostały przyznane decyzją z dnia 12 sierpnia 2013 r. Nadto ubezpieczona po 28 lutego 2014 r. spełniała wszystkie wymogi z art. 20¹ ust. 1 i 2 w/w ustawy do wypłaty w/w świadczeń.

Gdyby organ rentowy dokonał prawidłowej wykładni prawa wówczas nie zachodziłaby konieczność odwoływania się przez ubezpieczonej do sądu. W ocenie Sądu Okręgowego nie zachodzą tu okoliczności za które organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności. Wynika to wprost z uzasadnienia Sądu Apelacyjnego w Lublinie.

Zdaniem Sądu Okręgowego Oddział ZUS popadł w zwłokę, ponieważ wymienione świadczenia powinny być wypłacone od dnia 01.03.2014r.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ par. 2 kpc orzekł jak w wyroku.